



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

Quibus danda est eleemosyna. ca. 13.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

pheta obstinatis & in crimine perseverantibus ait, Hoc locustomata & munera vestra non suscipiam, & vota pinguium vestrorum non respiciam. Nemo igitur impune se peccare existimet, quia multa largitur pauperi. Primum esse debet, deum non offendere, secundum hominis inopiæ subuenire. Quod si etiam istud ut obediemus deo, facimus, cur in cæteris parere recusamus, in vno fideles, in alijs infidi? Ille in euangelio clamat, Pœnitentiam agite, & appropinquabit regnum cælorum. Et tu tibi appropinquaturum speras, non agendo pœnitentiam, sed porrigendo eleemosynam? Dimitte iam tandem errorem istum, ne tibi magis quàm alijs credens peareas. Et Iacobi Apostoli sententiæ adhærere incipe, dicentis, Religio munda & immaculata apud deum & patrem hæc est, visitare pupillos & viduas in tribulationibus eorum. Ac ne mutila esset & imperfecta definitio adiunxit, Et immaculatum se custodire ab hoc seculo. Sit igitur liberalitati iuncta iustitia, ut religio munda apud deum & immaculata sit. Reproba pro & execrabilis est eleemosyna, quæ ideo fit, ut vel aliqd callide extorqueas, vel aliquem seducas, & quæ piscator hamum sub esca latentem porrigas. Avaritiæ ista liberalitas est & fraudis, non miserationis & beneficentiæ. Hac Simo magus spiritus sancti donum emere voluit, & non quam petebat gratiam, sed quæ nolebat maledictionem recepit. Talem eleemosynam captator senibus iam morituris impartit, dum hæc redem se subscribi affectat. Talem corruptor simplici mulierculæ largitur, ut ipsam suæ libidini consentire compellat. Quicquid autem mali finem habet, malum sit necesse est. Nunc ad id quod proposuimus, nostra redeat oratio, ut de veræ eleemosynæ ratione atque fructu disseramus.

Quibus data est eleemosyna Cap. xiii.

OMne beneficium quod necessitatem patienti misericorditer impenditur, eleemosyna est. Paupertate grauatos, cibo, potu, tegumentis, restro iuuat. His enim præcipue indiget paupertas. In Deuteronomio scriptum est, Non obdurabis cor tuum, nec com-

Iacobi. i.

Eleemosyna mala.

Simo magus.

Deut. 10.

- Isaiæ. 8. trahes manum, sed aperies eam pauperi. Et in Esaiæ,
 Frange esurienti panem tuum, & egenos vagosque in-
 duc in domum tuam: cum videris nudum, operi eum,
 & carnem tuam ne despexeris. Et in Euangelio, Si vis
 esse perfectus, vende omnia quæ habes, & da pauperi-
 bus, & sequere me. Et qui habet duas tunicas, det al-
 teram non habenti. Illosque ad cœnam dominus præci-
 pit inuitandos, quibus deest referendæ gratiæ copia, vt
 non ab ijs remunerationem, sed a deo expectes. Parum
 vel nihil facit lucri q̄ tribuit diuiti; & licet multo plu-
 ra receperit quam dederit, nihil tamen ad illud, quod
 a domino tribuendum speratur. Ideo & Zachæus di-
 midium honorum suorum pauperibus obtulit, non di-
 uitibus, & salus domui suæ facta est, Christo hospitium
 eius ingresso. In eos tamen qui relictis contemptisque
 omnibus Christum sequuntur, magis beneficos nos esse
 oportet, vt cum dei seruis nos cōmodauerim⁹, meli⁹
 de deo mereamur, exemplo Apostoli qui ait: Nunc pro-
 ficiscar in Hierusalem ministrare sanctis. Idcirco alibi
 hortatur, dicens, Dum tempus habemus, operemur bo-
 num ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei. De
 quibus ipse dominus ait, Quod vni ex his minimis, q̄ in
 me credunt fecistis, mihi fecistis. His æra conferri siue
 res quibus indigent iubet Apostolus, ita ad Corinthi-
 os scribens, De collectis autem quæ fiunt in sanctos, si-
 cut ordinavi in ecclesijs Galatiæ, ita & vos facite per
 vnam sabbati. Hos autem non solum rebus iuuandos
 esse, verum etiam honore prosequendos docet, cum ait,
 Qui bene præsumt præsbiteri, duplici honore digni ha-
 beantur, maxime qui laborant in verbo & doctrina. Di-
 cit enim scriptura, Non alligabis os boui trituranti. &
 Dignus est operarius mercede sua. Propterea rursus
 ipsis Corinthiis confidenter loquitur, Si nos vobis spi-
 ritualia seminauimus, magnum est, si carnalia vestra me-
 ramus: & ad discipulos a saluatore dicitur, Qui vos re-
 cipit, me recipit. quod non modo de religione quam præ-
 dicarunt intelligendum reor, verum etiam de vitæ sus-
 tentamentis, quibus indigebant. De his igitur præci-

cipua cura tibi sit, vt cum erga vitæ præceptorem libe-
 ralis munificusque fueris, multorum salutem consulas, q
 eius doctrina & institutis erudiuntur ac proficiunt. An- 3. Reg. 18
 Abdiæ Achabi regis dispensatori etiam cum capitis sui
 periculo non fuit graue, centum ex prophetis, quos Ie-
 zabel impiissima persequebatur, neci subtrahere, in spe
 luncis abscondere, cumq; fames esset, suis impensis pa-
 scere & tibi molestum erit, si vni sancto aut alteri ne-
 cessaria obtuleris, quæ non illis oblata, sed sibi compu-
 tat ipse qui facit sanctos, & pro eleemosynis tam modi-
 cis æterna se repensurum bona pollicetur? Cæterum et-
 tiam ecclesijs conferenda beneficia sunt, vt qui altari
 seruiūt, his vtantur. Si qd superfuerit, alijs dispensent
 aut in ædificijs deo dicandis impendant. Sic fecit Da-
 uid, sic Salomon, sic Esdras sacerdos. Præterea quoties
 ciuitas annonæ caritate laborat, aliaue rerum molestia
 affligitur, plebi succurrendum esse a potentioribus do-
 cent, Ioseph Aegyptijs distribuens frumenta, Ezechias
 & Iosias offerentes pro regno, pro sanctuario, pro Iuda
 tauros, arietes, oues, hircos, vt eis quibus præerant mi-
 serando, ipsi a suo præside deo misericordiam conse-
 querentur. Docuit hoc & saluator noster, hominum
 multitudinem pascens in deserto, nolens dimittere ie-
 iunos, ne deficient in via. Et certe non humanus, sed fe-
 rinus est, qui multos perire patitur, cum multos po-
 test sua ope liberare. In peregrinos etiam seruanda est
 humanitas. Cum enim mortalium vna origo sit, vnus
 autor & dominus omnium, nemo nob extraneus habe-
 atur, nemo alienus. In suscipiendis ergo peregrinis imi-
 temur patris Abrahamæ atque Loth liberalitatem, qui se-
 dentes in foribus ciuitatis, aduenas vt ad se diuerterēt
 rogabant, & qui tam benigne homines acceptauerant,
 digni fuere hospites fieri angelorū. Imitemur Iob, q ca-
 lamitatem suā hospitalitatis añ actæ recordatione cōso-
 labat, dicens: Foris non mansit peregrinus, ostium me-
 um viatori patuit. Imitemur Sunamitem illā magnam
 quæ coenaculam fecerat, vt quoties Eliseus propheta Su-
 nam transiret, inuitatus in eo susciperetur. Ob hoc

Abraham
Loth.

Iob. 31

Sunami-
tis.

Martha
Discipuli.
Lucæ. 24

Exod. 22
Leuit. 19.

Deut. 14

Ezech. 22

Leu. 25

cum virum senem haberet, & ipsa esset sterilis, orante
Elisæo, meruit esse masculæ prolis mater, & cum defun-
ctum filium lugeret, vitæ restitutum recipere atq; con-
solari. Imitemur Marthaæ sollicitudinem, quæ digna fu-
it hospitio suscipere Christum. Imitemur postremo du-
os illos de euangelio, qui Christum sub peregrini spe-
cie latentem, pertransireq; volentem ad suum diuertere
hospitium coegerunt. Longe quidem illis dissimiles
qui ita submisse lenteq; inuitant, vt appareat, optare se
ne veniant quos inuitarint, velleq; videri, sed non eti-
am esse hospitaes. Hi vero qui peregrinum, vt apud i-
psos maneret, coegisse dicuntur, cognoscere meruerunt
Iesum, & caligine oculorum ac mentis deterfa resurre-
ctionem eius læti videre, quem lugebant crucifixum.
Ad hæc in Exodo est præceptum: Aduenam non con-
tristabis, neq; affliges eum. Et in Leuitico: Si habitauerit,
inquit, aduena in terra vestra, & moratus fuerit in-
ter vos, non exprobratis ei, sed sit inter vos quasi indi-
gena, & diligetis eum quasi vosmetipsos. Et in Deute-
ronomio. Pergrino qui intra portas tuas est, da vt co-
medat, aut vende ei. Vende si illi superest pecunia, si de-
est da. Grandis inhumanitas est, vitæ necessaria quæ
renti nolle saltem vendere. Cauenda vehementer cor-
dis ista duritia est, ne nobis obici possit, quod præter
alia Hierosolymæ mox vi hostili euertendæ per pphe-
tam Ezechielem exprobratur, Aduenam calūniati sunt
in medio tui, pupillum & viduam contristauerunt apud
te. Quod scelus profecto nisi maximum foret, inter cau-
sas tanti excidij non poneretur. Præterea morbo aliq;
affectis optulari, & ægrotantibus assidere, elemosynæ
genus est, de quo in Leuitico dicitur. Si attenuatus fue-
rit frater tuus & infirmus manu, & suscepis eum quasi
aduenam & peregrinum, & vixerit tecum, ne accipias
vsuras ab eo, nec amplius quam dedisti. Et in Ecclesia-
stico. Non te pigeat visitare infirmum. Non piguit illam
quæ mundi dominum erat paritura, montana ascende-
re, cognatam adire, ægrotanti assidere, quæ grauida Io-
hannæ baptista tædia iam vicini partus patiebat. Quod

si dei mater hominis matri infirmæ ministravit, nec te
 pudeat inferiores tua non solum ope, sed etiam præsen-
 tia consolari. Captiuos quoque & in vinculis coniectos
 redimere, debitoribus æs alienum condonare, iniuste
 oppressos tueri ac defendere, pii atque liberalis hominis
 officium est. Hoc per Isaiam præcipit dominus, cū ait.
 Subuenite oppresso, iudicate pupillo, defendite viduā.
 Et alibi per eundem prophetam. Dissolue colligationes
 impietatis, solue fasciculos deprimentes, dimitte eos qui
 confracti sunt liberos, & omne onus dirumpe. In Eze-
 chiele etiam iustus appellatur, qui pignus debitori red-
 diderit, & pauperulum non contristauerit. Ut autem
 eorum qui carceri mancipati sunt, angustiam miserea-
 ris, Apostolus horratur, dicens. Mementote vincitorum
 tanquam simul vincti, & laborantium tanquam & ipsi
 in corpore morantes. Nam si omnes in Christo vnum
 corpus sumus, debemus male affectis condolere, ut mem-
 bris corporis nostri, & salutem eorum consulere non mi-
 nus accurate quam nostræ consultum vellemus. si idem
 mali pati contigisset. Tunc enim si qua calamitate ipse
 oppressus fueris, si qua violentia vexatus, non te pude-
 bit opem implorare, quam alijs præstitisti. Da modo
 operam, ut cum beato Iob dicere possis: Oculus fui cæ-
 co, & pes claudus, pater eram pauperum, & causam quā
 nesciebam, diligentissime inuestigabam, conterebā mo-
 las iniqui, & de dentibus illius auferēbam prædam. Po-
 stremo aliorum tristitiam consolatione releuare, mor-
 tuos qui non habent vnde funerentur, tuā impensa ef-
 ferre, ac sepelire, ad eandem pertinet virtutem. Quā præ-
 ditus Tobias, cum in Assyria captiuus teneretur, in eos
 qui secum capti erant, benignitatem exercuit, verbis
 consolando, rebus iuuando, & eos qui diem suum obij-
 sent, mandando sepulturæ. Dumque aliorum angustias
 miseratur, suas non sentiebat. Hæc de illis quibus adesse
 debemus opera atque pecunia, nunc quantum erit
 largiendum inopi, & pro quibus eleemosynæ faciendæ
 breuiter expediemus.

Isa. 58.
Isa. 19.

Heb. 13

Iob. 29

Tobias.